

Sygn. akt I C 751/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 maja 2016 r.

Sąd Rejonowy w Grudziądzu, Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Maciej Plaskacz

Protokolant stażysta Karolina Komorowska

po rozpoznaniu w dniu 26 kwietnia 2016 r. w Grudziądzu

na rozprawie

sprawy z powództwa **K. W.**

przeciwko **Skarbowi Państwa – Zakładowi Karnemu Nr 2 w G.**

o zapłatę

I. oddala powództwo;

II. przyznaje adwokatowi J. L. ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Grudziądzu kwotę 2.400 zł (dwa tysiące czterysta złotych) powiększoną o należny podatek od towarów i usług tytułem opłaty za pomoc prawną udzieloną powodowi z urzędu;

III. zasądza od powoda K. W. na rzecz pozwanego Skarbu Państwa – Zakładu Karnego Nr 2 w G. kwotę 2.400 zł (dwa tysiące czterysta złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. kosztami sądowymi, od których powód był zwolniony, oraz wydatkami poniesionymi tymczasowo przez Skarb Państwa obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt I C 751/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 18 marca 2014 r. (k. 5-6) wniesionym do Sądu Okręgowego w B. powód K. W. domagał się zasądzenia na jego rzecz od pozwanego Skarbu Państwa – Zakładu Karnego Nr 2 w G. kwoty 50.000 zł oraz zwrotu kosztów procesu. Powód wyjaśnił, że dnia 18 kwietnia 2013 r. podczas podnoszenia torby poczuł silny ból. Zarzucił stronie pozwanej nieprawidłowe leczenie, w tym zbyt późne skierowanie go na badanie RTG. Dodał, że ostatecznie zdiagnozowano u niego dyskopatię lędźwiową. Podniósł, że na dochodzoną kwotę składają się: 32.000 zł tytułem zadośćuczynienia za utratę zdolności do pracy oraz 18.000 zł tytułem zadośćuczynienia za cierpienie i uszczerbek na zdrowiu.

Postanowieniem z dnia 24 marca 2014 r. (k. 9) Sąd Okręgowy w Bydgoszczy stwierdził swoją niewłaściwość i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w Grudziądzu.

Postanowieniem z dnia 16 lipca 2014 r. (k. 29) Sąd Rejonowy w Grudziądzu zwolnił powoda od kosztów sądowych w całości i ustanowił dla niego adwokata z urzędu.

W odpowiedzi na pozew (k. 56) strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zwrot kosztów procesu, a w piśmie procesowym z dnia 7 stycznia 2015 r. (k. 59) zajęła stanowisko, że nie przyczyniła się do upadku powoda, a po jego wystąpieniu aplikowała powodowi odpowiednie leki.

Sprawa została rozpoznana w postępowaniu zwyczajnym.

Sąd ustalił, co następuje:

Powód K. W. odbywał karę pozbawienia wolności od 29 listopada 2011 r. Dnia 18 kwietnia 2013 r. w czasie transportu z Zakładu Karnego w K. do Zakładu Karnego Nr 2 w G. (dalej jako: ZK Nr 2 w G.), na terenie tego ostatniego, powód przy podnoszeniu torby poślizgnął się i poczuł ból w plecach. Powód zgłosił uraz oddziałowemu, a następnego dnia został przyjęty przez lekarza w ZK Nr 2 w G., który zapisał mu tabletki. Ze względu na dolegliwości bólowe powód spędzał całe dnie na łóżku. Dwa do trzech razy w tygodniu odbywał wizyty lekarskie.

19 lipca 2013 r. lekarz w ZK Nr 2 w G. skierował powoda na badanie RTG, które zostało wykonane poza terenem zakładu 22 sierpnia 2013 r. W wyniku badania stwierdzono u powoda dyskopatię L5-S1 ze zwyrodnieniami w tej okolicy kręgów L-S.

W połowie września 2013 r. powód został przetransportowany do Zakładu Karnego w K.. W toku dalszego osadzenia powód kontynuował leczenie, którego zaprzestał po opuszczeniu zakładu karnego dnia 15 marca 2016 r. Powód w dalszym ciągu skarży się na ból kręgosłupa i ograniczenia w normalnym funkcjonowaniu.

Dowody:

Zeznanie powoda przesłuchanego w charakterze strony – k. 205-206

Dokumentacja medyczna powoda – k. 95-97, 119

Wystąpienie u powoda dolegliwości bólowych kręgosłupa lędźwiowo-krzyżowego w momencie podnoszenia torby podróżnej nie było urazem w ścisłym znaczeniu.

Na istniejące wcześniej uszkodzenie krążka międzykręgowego L5-S1 nałożyło się dodatkowe działanie siły antygravitacyjnej wynikające z unoszenia torby. Stabilny do tej pory mimo wcześniejszego uszkodzenia układ trzonowo-dyskowy uległ zaburzeniu, co było przyczyną powstania zespołu bólowego.

Leczenie powoda w ZK Nr 2 w G. było prawidłowe. Czas oczekiwania na wykonanie diagnostycznego radiogramu kręgosłupa był zbyt długi, ale przeprowadzenie tego badania we wcześniejszym terminie nie zmieniłoby prawidłowo stosowanego leczenia.

Dowody:

Pisemna, wspólna opinia biegłych lek. B. B. i dr n. med. W. W. – k. 143-144

Pisemna, wspólna opinia uzupełniająca biegłych lek. B. B. i dr n. med. W. W. – k. 175-176

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny został ustalony na podstawie dokumentów, opinii biegłych oraz zeznań powoda przesłuchanego w charakterze strony.

Autentyczność dokumentów, z których przeprowadzono dowód i które wymieniono powyżej, nie budziła wątpliwości Sądu i nie była kwestionowana przez strony.

Opinia wspólna biegłych z zakresu neurologii i ortopedii zasługuje na walor wiarygodności, gdyż jest rzetelna, jasna, kategoriowa oraz niesprzeczna. W opinii uzupełniającej biegli odnieśli się wyczerpująco do zgłoszonej przez powoda potrzeby poszerzenia badania o radiogram kręgosłupa, wykluczając konieczność takiego badania dla potrzeb niniejszej sprawy. Po sporządzeniu opinii uzupełniającej powód zgłosił wniosek

o przesłuchanie biegłych na rozprawie, ale – mimo wezwania – nie sformułował żadnych zarzutów wobec opinii ani nie wskazał, którego biegłego lub których biegłych dotyczy wniosek. W tym stanie rzeczy Sąd na podstawie art. 217 § 3 k.p.c. oddalił wniosek powoda

o przesłuchanie biegłego na rozprawie (k. 203), uznając, że okoliczności sporne zostały dostatecznie wyjaśnione, a dowód ten powoływany jest jedynie dla zwłoki. Do postanowienia w tym przedmiocie nie zostały zgłoszone zastrzeżenia przez żadną ze stron.

Sąd generalnie podzielił zeznanie powoda jako spójne, logiczne i zbieżne z dokumentacją medyczną.

Podstawę prawną dochodzonego roszczenia stanowi art. 448 § 1 zd. pierwsze k.c., zgodnie z którym w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego

za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia. Jak trafnie przyjęto w judykaturze, prawo do godnego odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania niewątpliwie należy zaliczyć do katalogu dóbr osobistych podlegających ochronie. Działania naruszające te dobra mogą zatem rodzić odpowiedzialność Skarbu Państwa na podstawie art. 24 i 448 k.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2010 r., II CSK 486/09, niepubl.). Przyznanie zadośćuczynienia zależne jest jednak od wykazania działania władzy państwowej skutkującego naruszeniem dobra osobistego osadzonego w postaci godnego odbywania kary pozbawienia wolności,

a także bezprawności tego działania. Uwzględniając konstytucyjną regulację odpowiedzialności Skarbu Państwa w art. 77 ust. 1 Konstytucji RP oraz kodeksowy model odpowiedzialności wynikający z art. 417 k.c., należy uznać, że bezprawność jako przesłanka odpowiedzialności powinna być rozumiana jako niezgodność o charakterze obiektywnym, oceniana w odniesieniu do nakazów i zakazów wynikających z normy prawnej. Dla powstania odpowiedzialności nie jest natomiast wymagane, by naruszenie dóbr osobistych było zawinione (tak Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia

18 października 2011 r., III CZP 25/11, OSNC 2012, nr 2, poz. 5).

Zgodnie z art. 115 § 1 k.k.w., skazanemu zapewnia się bezpłatne świadczenia zdrowotne, leki i artykuły sanitarne. Z dokonanych ustaleń faktycznych wynika, że powodowi po zdarzeniu z dnia 18 kwietnia 2013 r. zapewniono świadczenia zdrowotne i leki, przy czym zastosowane leczenie było prawidłowe. Biegli wskazali jedynie, że czas oczekiwania na wykonanie radiogramu kręgosłupa był zbyt długi, co nie wpłynęło jednak na prawidłowość leczenia. Jednoznaczne wykluczenie bezprawności działania strony pozwanej w toku leczenia powoda powoduje, że nie można stwierdzić, by powodowi przysługiwały jakiegokolwiek roszczenia przeciwko stronie pozwanej.

Z podanych względów, na podstawie art. 448 § 1 w zw. z art. 417 k.c. i art. 115 § 1 k.k.w., powództwo podlegało oddaleniu jako bezzasadne, o czym orzeczono w punkcie I sentencji wyroku.

O kosztach procesu orzeczono w punkcie III sentencji wyroku na podstawie

art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99 k.p.c. Strona pozwana wygrała proces w całości, ponosząc koszty procesu w kwocie 2.400 zł stanowiącej wynagrodzenie pełnomocnika procesowego będącego radcą prawnym w stawce minimalnej (§ 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, jedn. tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 490 ze zm.). Wymienione koszty powód powinien zwrócić stronie pozwanej zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Należy dodać, że w rozpoznawanej

sprawie do wynagrodzenia pełnomocnika nie znajdzie zastosowania § 10 ust. 1 pkt 25 powołanego rozporządzenia, zgodnie z którym za prowadzenie spraw o odszkodowanie

lub o zadośćuczynienie związane z warunkami wykonywania kary pozbawienia wolności

lub tymczasowego aresztowania stawka minimalna wynosi 120 zł. Przepis ten jako wyjątek od ogólnej zasady wyrażonej w § 6 rozporządzenia powinien być interpretowany ściśle. Termin „warunki” jest definiowany jako „okoliczności, w których ktoś żyje, działa, przebywa, w których coś się dzieje, zachodzi” (Słownik języka polskiego, Wydawnictwo (...), <http://sjp.pwn.pl>). Warunki wykonywania kary pozbawienia wolności oznaczają zatem ogół okoliczności towarzyszących osadzeniu, przy czym ze swej istoty mają one charakter trwały i rozciągnięty w czasie. Tytułem przykładu można wskazać,

że w hipotezie § 10 ust. 1 pkt 25 mieszczą się warunki związane z powierzchnią cel, jakością żywności, zapewnieniem widzeń, spacerów czy dostępu do środków higieny. Na gruncie językowym do warunków wykonywania kary pozbawienia nie można natomiast zaliczyć jednorazowych zdarzeń, nawet jeśli mają miejsce na terenie zakładu karnego i dotyczą osób odbywających karę pozbawienia wolności. Powód wywodził swoje roszczenia z faktu niewykonania odpowiednich – według powoda – czynności diagnostycznych i leczniczych. Okoliczności to nie miały nic wspólnego z warunkami wykonywania kary rozumianymi jako ogół okoliczności, w których powód odbywał karę w Zakładzie Karnym Nr 2 w G..

O wynagrodzeniu pełnomocnika powoda z urzędu będącego adwokatem orzeczono

w punkcie II sentencji wyroku na podstawie § 2 ust. 1 i 3 w zw. z § 5 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (jedn. tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 461 ze zm.). Przyjmując stawkę minimalną określoną w drugim z przywołanych przepisach Sąd kierował się względami wyjaśnionymi w poprzednim akapicie.

O kosztach sądowych, od których powód był zwolniony, i wydatkach poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa orzeczono w punkcie IV sentencji wyroku na podstawie

art. 113 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (jedn. tekst: Dz.U. z 2014 r., poz. 1025 ze zm.).